

Bruxelles, den 12.10.2016
COM(2016) 670 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

Første statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion

DA

DA

I. INDLEDNING

Sikkerhed har været et vedvarende punkt på dagsordenen, siden den aktuelle Kommission indledte sin mandatperiode, og det lige fra Kommissionens formand Jean-Claude Juncker udstak sine retningslinjer i juli 2014, til han holdt den seneste tale om Unionens tilstand i september 2016. I Bratislavaerklæringen og -køreplanen fra september 2016 bringes emnet op, og det understreges, hvor vigtig Den Europæiske Union er som garant for borgernes sikkerhed, og den opfordres til at gøre alt, hvad den kan for at hjælpe medlemsstaterne med at sikre intern sikkerhed og bekæmpe terrorisme¹. I de seneste måneder er der fortsat gjort fremskridt med at gennemføre den europæiske dagsorden om sikkerhed fra april 2015² og med at bane vejen for en effektiv og ægte sikkerhedsunion som foreslået af Kommissionen i dens meddelelse fra april 2016³. Det var på denne baggrund, at Kommissionens formand Jean-Claude Juncker etablerede en specifik portefølje for sikkerhedsunionen under en kommissær, som bistås af en tværfaglig arbejdsgruppe, der kan trække på hele Kommissionens ekspertise, således at arbejdet skrider fremad, og gennemførelsen sikres.

Dette er den første rapport i en række rapporter om de fremskridt, der gøres for at få en operationel og effektiv sikkerhedsunion. I de månedlige rapporter vil der blive set på gennemførelsen af Kommissionens forskellige indsatser⁴ på sikkerhedsområdet, og det vil blive påpeget, hvor indsatsen bør forbedres. Rapporterne vil handle om to brede områder: bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet og de midler, der støtter dem og styrkelse af vores forsvar og modstandsdygtighed over for dem. Rapporterne vil dække samtlige politikker på sikkerhedsområdet og fremhæve de foranstaltninger, som EU-institutionerne og EU-agenturerne har truffet på området. Kommissionen vil sideløbende foretage en overordnet vurdering af, hvor effektive de eksisterende EU-instrumenter til bekæmpelse af terrorisme er.

Som Kommissionen tidligere har anført, er der i dag sammenfald mellem den interne sikkerhed i én medlemsstat og sikkerheden i alle andre medlemsstater. Kun ved at arbejde sammen kan vi opnå det niveau af kollektiv sikkerhed, som borgerne kræver og forventer. Fuld respekt for de grundlæggende rettigheder skal være i centrum for indsatsen, da sikkerheden i EU kun kan garanteres, hvis borgerne har tillid til, at deres grundlæggende rettigheder respekteres fuldt ud.

I denne rapport ses på, hvad der er opnået siden meddelelsen fra april 2016. I de kommende rapporter vil fokus være på resultater og vil afspejle sikkerhedsdimensionen af alle EU's politikker, idet disses bidrag til at opbygge en effektiv og reel sikkerhedsunion vil blive fremhævet.

¹ Bratislavaerklæringen og Bratislavakøreplanen af 16. september 2016, SN 73/16.

² Meddelelse COM(2015) 185 final af 28. april 2015 Den europæiske dagsorden om sikkerhed.

³ Meddelelse COM(2016) 230 final af 20. april 2016 om gennemførelse af den europæiske dagsorden om sikkerhed for at bekæmpe terrorisme og bane vejen for en effektiv og ægte sikkerhedsunion.

⁴ Se også meddelelse COM(2016) 602 final, af 14. september 2016: Øge sikkerheden i en verden med mobilitet - forbedret informationsudveksling i forbindelse med terrorbekæmpelse og stærkere ydre grænser.

II. BEKÆMPELSEN AF TERRORISMEN OG DEN ORGANISEREDE KRIMINALITET OG AF DE MIDLER, DER STØTTER DEM, SKAL STYRKES

a) Retsregler til bekæmpelse af terrorisme og afskæring af adgangen til finansiering og skydevåben

En bedre bekæmpelse af terrorisme kræver, at der sættes en stopper for den støtte, som terrorister nyder godt af, således at de ikke har midlerne til at begå angreb.

Kommissionens forslag til et **direktiv om bekæmpelse af terrorisme**⁵ er udformet med henblik på hurtigt at få implementeret internationale standarder og forpligtelser, samtidig med at det sikres, at de reviderede strafferetlige regler på EU-plan kan tackle nye udfordringer, herunder dem der følger af tilbagevendende udenlandske terrorkrigere. Det at yde husly, tilbyde transport eller materiel støtte til terrorister eller offentligt at opfordre til at begå en terrorhandling er også terrorismerelaterede lovovertrædelser, som bør straffes hårdt. Siden september 2016 er der holdt tre trepartsmøder om nævnte forslag, og der er opnået enighed om en række vigtige spørgsmål. Kommissionen hilser de to lovgiveres fælles mål om, at der skal opnås enighed om det foreslåede direktiv inden årets udgang velkomment.

Hvad angår finansiering af terrorisme vedtog Kommissionen den 5. juli 2016 som annonceret i handlingsplanen om finansiering af terrorisme⁶ fra februar 2016 et forslag til målrettede ændringer af 4. **direktiv om bekæmpelse af hvidvaskning af penge**. De foreslåede ændringer har til formål at tackle nye former for terroristfinansiering (f.eks. virtuelle valutaer og forudbetalte kort) og at øge gennemsigtigheden for at bekæmpe hvidvaskning af penge. Europa-Parlamentet og Rådet er begyndt at fastlægge deres holdning til forslaget, og dette bør gå hurtigt, således at der kan indledes trepartsmøder i starten af 2017. Den 14. juli 2016 vedtog Kommissionen en liste over tredjelande, der har strategiske mangler i deres ordninger for bekæmpelse af hvidvaskning af penge og terrorismefinansiering⁷. Bankerne skal nu foretage ekstra kontrol ("skærpede kundelegitimationskrav") af finansielle strømme fra disse 11 lande.

Kommissionen har fremskyndet gennemførelsen af sin **handlingsplan** fra december 2015 om et styrket operationelt samarbejde på EU-plan med henblik på **bekæmpelse af ulovlig handel med og brug af skydevåben og eksplosivstoffer**⁸. Størstedelen af foranstaltningerne i handlingsplanen er eller er ved at blive gennemført. Der arbejdes på at fremskynde og intensivere udvekslingen af informationer om skydevåben både på europæisk og internationalt plan. Derudover er der indledt dialoger med lande i Mellemøsten og Nordafrika samt på Vestbalkan med henblik på at forbedre informationsudvekslingen og det operationelle samarbejde om bekæmpelse af handelen med skydevåben, som finder sted langs disse to vigtige ruter.

Den 18. november 2015 efter angrebene i Paris vedtog Kommissionen en gennemførelsesforordning om fælles minimumsstandarder for **inaktivering af skydevåben**⁹. Gennemførelsesforordningen trådte i kraft den 8. april 2016 og fastslår, at inaktiverede skydevåben skal gøres definitivt ubrugelige. Det udvalg, der er ansvarligt for gennemførelsen af inaktiveringen af skydevåben, trådte sammen i september 2016 for

⁵ COM(2015) 625 final.

⁶ COM(2016) 50/2.

⁷ C(2016) 4180 final.

⁸ COM(2015) 624 final.

⁹ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/2403 af 15. december 2015 om fælles retningslinjer for inaktiveringsstandarder og inaktiveringsteknikker med henblik på at sikre, at inaktiverede skydevåben er gjort definitivt ubrugelige.

at vurdere behovet for at revidere inaktiveringsstandarderne yderligere. Kommissionen har også fremsat et forslag om at revidere **direktivet om skydevåben** (direktiv 477/91) for at begrænse adgangen til de farligste kategorier af skydevåben, der må ejes civilt¹⁰. Rådet nåede frem til en generel holdning til Kommissionens forslag den 10. juni 2016, og Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse stemte om forslaget den 19. juli 2016. De to lovgivere indledte drøftelser på politisk niveau den 27. september 2016, og disse følges nu op af en række tekniske drøftelser. Det er vigtigt at nå til enighed inden årets udgang. Kommissionen vil fortsat opfordre de to lovgivere til at bevare ambitionsniveauet, især til at holde fast ved målet om at forbyde de farligste halvautomatiske skydevåben.

Terrorister har udnyttet **hjemmelavede eksplosivstoffer** til at udføre angreb i Europa. Kommissionen arbejder aktivt på at mindske adgangen til **udgangsstoffer**, der kan anvendes til at fremstille hjemmelavede eksplosivstoffer, og på at styrke detekteringsevnen hos retshåndhævelsesmyndigheder og andet personale, som skal sikre offentlige områder, passagernærtrafik og vigtig infrastruktur. Arbejdet har omfattet finansiering af et forskningsprojekt¹¹, som går ud på at uskadeliggøre de eksplosive egenskaber ved produkter, der kan købes i almindelige byggemarkeder. Projektet førte til indgivelse af patenter, som branchen skal benytte. Kommissionen bør sammen med medlemsstaterne hurtigst muligt se på, hvordan dette forskningsresultat kan anvendes i praksis til at nægte terrorister adgang til denne potentielle kilde til ingredienser, der kan indgå i bombefremstilling.

Samtidig bør politiske foranstaltninger mod eksplosivstoffer også tage højde for truslernes karakter, som konstant ændrer sig. Kommissionen har i samarbejde med medlemsstaterne for nylig fundet yderligere problematiske udgangsstoffer, som bør underkastes øget kontrol. I november vil Kommissionen vedtage tre særskilte delegerede retsakter, hvorved disse stoffer vil blive opført i bilag II til **forordningen om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer**¹². Det vil betyde, at mistænkelige transaktioner, bortkomst og tyveri, som involverer disse stoffer, skal indberettes til de retshåndhævende myndigheder.

Sideløbende træffer Kommissionen foranstaltninger til at sikre, at medlemsstaterne gennemfører denne forordning fuldt ud. Den 29. september 2016 indledte Kommissionen traktatbrudssager mod Cypern, Frankrig, Luxembourg og Spanien, eftersom de ikke havde gennemført alle bestemmelserne til fulde. Kommissionen vil i starten af 2017 rapportere om gennemførelsen og om, hvorvidt de europæiske regler bør styrkes yderligere.

b) Forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings

Forebyggelse af radikaliserings både på lokalt plan og via internettet er et vigtigt aspekt i EU's bestræbelser på at bekæmpe terrorisme. I juni 2016 forelagde Kommissionen en vidtspændende meddelelse om, hvordan indsatsen på EU-plan kan hjælpe medlemsstaterne med at **forebygge radikaliserings, som kan føre til voldelig ekstremisme**¹³. EU-institutionerne bør hurtigst muligt gennemføre de foreslåede tiltag. Kommissionen har siden vedtagelsen af en adfærdskodeks i maj 2016 holdt øje med IT-

¹⁰ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben.

¹¹ Et forskningsprojekt, som er finansieret inden for nøgleområdet "sikkerhed" under EU's 7. rammeprogram for forskning.

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 98/2013 af 15. januar 2013 om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer.

¹³ COM(2016) 379 final.

virksomhedernes opfyldelse af forpligtelserne, især forpligtelsen til at fjerne ulovlige hadefulde udtalelser inden for mindre end et døgn. Den vil aflægge statusrapport på mødet i Rådet (retlige og indre anliggender) den 8. december 2016. Efter konferencen på højt plan om en strafferetlig reaktion på radikaliserings i oktober og Rådets konklusioner af 20. november er medlemsstaterne nu i gang med at indgive forslag som følge af en indkaldelse af forslag til projekter, der skal tackle radikaliserings i fængsler. Sideløbende hermed bør medlemsstaterne og deres lokale myndigheder udnytte de forskellige støtteforanstaltninger og samarbejdsværktøjer fuldt ud til at forebygge og tackle radikaliserings, navnlig ved hjælp af støtte fra netværket til bevidstgørelse om radikaliserings. I september 2016 lancerede dette netværk kampagnen "Exit Hate" for at skabe alternative fortællinger til ekstremisternes propaganda baseret på personlige oplevelser. Takket være en nylig styrkelse af netværket, kan det nu også nå ud til tredjelande. Netværket har tilrettelagt besøg til Tyrkiet og Jordan af lokale ungdomsarbejdere og akademikere for at få udarbejdet en liste over konkrete tiltag, der skal gennemføres i samarbejde med lokalsamfundene. Den 9. november 2016 vil Kommissionen afholde netværkets konference på højt niveau om radikaliserings, hvor nationale og lokale politikere og fagfolk, der beskæftiger sig direkte med problemet, skal drøfte, hvordan radikaliserings kan tackles effektivt. Kommissionen er også ved at forberede det andet møde på højt plan i EU's internetforum, som skal finde sted den 8. december 2016, for at give medlemsstaterne, erhvervslivet og aktører fra civilsamfundet mulighed for at gøre status over, hvilke fremskridt der er gjort, og lede det videre arbejde med forebyggelse af onlineradikaliserings og tackling af terroristpropaganda på internettet i den rigtige retning. I Bratislavakøreplanen understreges det, at EU-støtten til medlemsstaternes bestræbelser på at forebygge radikaliserings er vigtig.

c) Forbedring af det grænseoverskridende samarbejde med støtte fra EU-agenturer

Medlemsstaterne kan ganske vist regne med større støtte fra EU-agenturerne, men bør også udnytte de eksisterende muligheder på EU-plan for at sikre et operationelt samarbejde på tværs af grænser. Eurojust spiller en vigtig rolle. Efter de seneste terrorangreb i Frankrig og Belgien har Eurojust støtte den franske og belgiske anklagemyndighed ved at yde vejledning og koordinere komplekse undersøgelser.

Den aktuelle politikcyklus 2013-2017, som sigter mod at tackle de største kriminelle trusler på en ensartet måde ved hjælp af samarbejde mellem de relevante tjenester i medlemsstaterne, EU-institutionerne og EU-agenturer samt relevante tredjelande og organisationer, løber snart ud. Den bør forlænges og styrkes i betragtning af den positive indflydelse, den har haft på et øget samarbejde mellem de retshåndhavende myndigheder på tværs af grænser. Retshåndhavende myndigheder fra medlemsstater og partnerlande har f.eks. arresteret mistænkte, som var i besiddelse af flybilletter, der var købt ved hjælp af stjålne eller falske kreditkortoplysninger. Det viste sig også, at mange af de mistænkte var involveret i andre former for kriminalitet, herunder menneskehandel, narkotikahandel, IT-kriminalitet og terrorisme. Mennesker, der er involveret i alvorlig og organiseret kriminalitet, er hele tiden på udkig efter nye muligheder, hvad enten det er udnyttelse af potentielle migranter gennem menneskehandel eller ulovlig handel med vilde dyr og planter og anden miljøkriminalitet. Derfor må vi også hele tiden tilpasse vores indsats.

Hvis EU fortsat skal bekæmpe terrorisme og organiseret kriminalitet effektivt, må det være rede til at tilpasse sig til udviklingen inden for kriminalitet og til det forhold, at der i stigende grad anvendes IT til at begå ulovlige handlinger. Det Europæiske Center til Bekæmpelse af IT-Kriminalitet yder allerede støtte til samarbejde på tværs af sektorer og landegrænser om bekæmpelse af **IT-kriminalitet**. I juli 2016 lancerede det Europæiske Center til Bekæmpelse af IT-kriminalitet sammen med Nederlandenes nationale politi,

Intel Security og Kaspersky Lab kampagnen "NoMoreRansom". Dette offentlig-private partnerskab har til formål at bekæmpe afpresningssoftware, som er en form for malware, der inficerer computere ved at kryptere filer, som først dekrypteres, når der er betalt en løsesum. Indtil videre har 2 400 brugere fået hjælp til at dekryptere deres filer uden at skulle betale løsepenge. I betragtning af at **elektronisk bevismateriale** bliver stadig mere relevant for den strafferetlige efterforskning, er Kommissionen i gang med at forbedre de måder, hvorpå der i dag kan opnås adgang til elektronisk bevismateriale på tværs af grænser, såsom gensidig retshjælp. I overensstemmelse med konklusionerne fra mødet i Rådet (retlige og indre anliggender) i juni har Kommissionen indledt en høring af sagkyndige om en fælles EU-tilgang til brugen af midler til efterforskning på internettet. Der har været holdt tre møder blandt sagkyndige mellem juni og oktober med repræsentanter for retshåndhævende myndigheder, akademiske kredse og udbydere af internetjenester. Der vil blive afholdt en fjerde workshop i november 2016 med henblik på at vurdere, om en platformsløsning til overførsel af anmodninger om elektronisk bevismateriale er mulig. Disse møder blandt sagkyndige skal udgøre et bidrag til midtvejsrapporten, som skal forelægges for Rådet (retlige og indre anliggender) i december 2016.

III. ET BEDRE FORSVAR OG STØRRE MODSTANDSDYGTIGHED

a) Bedre informationsudveksling

Informationsudveksling er helt centralt for at forbedre forsvaret mod terrorisme. Den første udfordring er at udnytte de eksisterende værktøjer og systemer bedst muligt. De skal gennemføres fuldt ud og anvendes.

Prümreglerne om udveksling af DNA, fingeraftryk og nationale køretøjsregisteroplysninger er et eksempel herpå. De har været nyttige, når kriminelle, der opererer på tværs af grænser, har skullet identificeres. Det er dog ikke alle medlemsstater, der har gennemført dem, hvilket betyder, at de fordele, de kunne have i form af øget sikkerhed, ikke udnyttes. For at lukke disse huller har Kommissionen indledt traktatbrudssager mod Kroatien, Grækenland, Irland, Italien og Portugal for manglende efterlevelse af Prümafgørelserne¹⁴. Det er de første traktatbrudssager vedrørende retsakter under den tidligere tredje søjle inden for området politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager. Kommissionen fortsætter sideløbende med at yde støtte til medlemsstaterne, når de skal gennemføre Prümreglerne fuldt ud, og den vil afholde en konference med henblik på udveksling af bedste praksis i januar 2017.

Gennemførelsen af de elementer, der allerede er opnået enighed om, er også en stor udfordring, når det gælder EU's **passagerlistedirektiv (PNR)**¹⁵. Efter Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens samarbejde om at få vedtaget direktivet risikerer fremskridtet at blive undergravet af medlemsstaternes manglende kapacitet til at behandle de data, der indsamles. Medlemsstaterne skal nu hurtigst muligt etablere deres passageroplysningsenheder. Indtil videre er der kun en medlemsstat (Det Forenede Kongerige), der har en fuldt ud fungerende passageroplysningsenhed, mens to andre medlemsstater (Frankrig og Ungarn) forventes at være klar i slutningen af 2016, og andre har sat processen i gang. Ud fra de oplysninger, Kommissionen har fået af medlemsstaterne, er der dog elleve medlemsstater, som slet ikke er begyndt.

¹⁴ Rådets afgørelse 2008/615/RIA og 2008/616/RIA.

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 27. april 2016 om anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger) til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet.

Kommissionen er rede til at yde yderligere juridisk bistand, vejledning og finansiel støtte for at få arbejdet gjort. Kommissionen vil forelægge en gennemførelsesplan inden november 2016 med delmål, som medlemsstaterne skal nå for at få sat deres passageroplysningsenheder i drift inden for den frist, der er sat for at gennemføre direktivet, nemlig maj 2018. Som støtte til etableringen af passageroplysningsenheder har Kommissionen foreslået budgetmyndighederne at afsætte et ekstra beløb på 70 mio. EUR til perioden 2017-2020. Derudover vil Kommissionen yde 3,8 mio. EUR til fremme af udvekslingen af PNR-oplysninger mellem medlemsstaterne og Europol. Efter høring af medlemsstaterne og luftfartsselskaberne vil Kommissionen også foreslå gennemførelsesbestemmelser vedrørende dataformater og datatransmissionsprotokoller til overførslen af PNR-oplysninger. Kommissionen er klar til at vedtage gennemførelsesbestemmelserne inden årets udgang. Luftfartsselskaberne ville så kunne anvende standardiserede dataformater og datatransmissionsprotokoller, som er fastlagt ved hjælp af nævnte gennemførelsesafgørelse, inden for et år fra dens vedtagelse.

EU-agenturer spiller en vigtig rolle med deres støtte til informationsudvekslingen mellem nationale myndigheder, og denne støtte bør øges. I forbindelse med det nye retsgrundlag for **Europol**, som blev vedtaget i maj 2016¹⁶, og som træder i kraft i maj 2017, får agenturet op til 90 ekstra stillinger. I forlængelse heraf og efter, at det af talen om Unionens tilstand i 2016 fremgik, at Europol skulle styrkes, er Kommissionen i gang med at foretage en grundig behovsvurdering ud fra Europols oplysninger. På grundlag af resultatet af vurderingen vil Kommissionen tage de nødvendige skridt til at sikre, at Det Europæiske Center for Terrorbekæmpelse i Europol kan yde støtte til medlemsstaterne døgnet rundt.

I Bratislavakøreplanen opfordres der til øget samarbejde og informationsudveksling blandt medlemsstaternes **sikkerhedstjenester**. Dette stemmer overens med Kommissionens meddelelse af 14. september 2016, hvori det understreges, at det er vigtigt at finde en praktisk løsning på, hvordan der kan etableres et større samarbejde mellem de retshåndhavende myndigheder og efterretningsvæsenet. Kommissionen opfordrede alle medlemsstater til at dele deres bedste praksis på nationalt plan for informationsudveksling mellem de retshåndhavende myndigheder og nationale sikkerhedstjenester, og den første meningsudveksling fandt sted i Rådets Stående Komité for det Operationelle Samarbejde om den Indre Sikkerhed (COSI) den 28. september 2016. Kommissionen vil tage kontakt med de enkelte medlemsstater for at fremme denne udveksling.

b) Bedre informationssystemer og afhjælpning af problemet med manglende oplysninger

Udover at sørge for, at de eksisterende systemer gennemføres, er der også behov for at forbedre den **overordnede informationsarkitektur på sikkerhedsområdet**. De aktuelle systemer til datastyring i EU på sikkerhedsområdet er fragmenterede. Det har givet kriminelle og terrorister mulighed for at benytte forskellige identiteter og undgå at blive fanget. Der ses på de forskellige muligheder for at udnytte de eksisterende oplysninger på EU-plan bedst muligt og forbedre identitetsstyringen, idet principperne om databeskyttelse, navnlig princippet om formålsbegrænsning, skal respekteres fuldt ud.

Kommissionen har nedsat en **ekspertgruppe på højt niveau**, som skal se på de juridiske, tekniske og operationelle aspekter af de forskellige muligheder for at opnå interoperabilitet mellem informationssystemerne på området grænseforvaltning og

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA.

sikkerhed¹⁷. Efter et indledende møde den 20. juni mødtes ekspertgruppen på højt plan den 20. september med deltagelse af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Gruppen drøftede mulighederne for at forbedre den måde, hvorpå medlemsstaterne gennemfører og anvender de aktuelle systemer, især hvilken merværdi en fælles søgegrænseflade kunne have. Gruppen drøftede også Kommissionens arbejde med et **EU-system for rejseoplysninger og rejsetilladelser (ETIAS)**, herunder dets rationale og formål samt de juridiske, tekniske og operationelle udfordringer. Kommissionen vil også give en status over drøftelserne på mødet i Rådet (retlige og indre anliggender) den 13. oktober og på mødet i Europa-Parlamentet (LIBE-udvalget) den 8. november.

I betragtning af udfordringerne på sikkerhedsområdet og den vitale betydning en bedre informationsudveksling har for at klare dem, skal gruppens arbejde gå hurtigere. Kommissionen vil fremlægge de foreløbige resultater i december 2016, idet der især vil blive set på, hvordan de aktuelle systemer kan gennemføres og anvendes bedre, og på hvilken rolle Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) kan spille i den sammenhæng. Derudover vil Kommissionen som nævnt i talen om Unionens tilstand og i Bratislavakøreplanen i november fremlægge et lovgivningsforslag om oprettelse af **ETIAS** med henblik på at sikre forudgående kontrol af visumfritagne tredjelandstatsborgere, som rejser til Schengenområdet.

c) Øget sikkerhed ved de ydre grænser

Det fremgår klart af Kommissionens meddelelse af 14. september, at vi for at øge den interne sikkerhed i Unionen er nødt til at forbedre forvaltningen af de ydre grænser. Indførelsen af den **europæiske grænse- og kystvagt** den 6. oktober med en betydelig indsættelse af grænsevagter og teknisk udstyr ved Bulgariens ydre grænser er en milepæl i indsatsen for at styrke forvaltningen af de ydre grænser. **Europol** bør øge sin tilstedeværelse yderligere i migrationshotspottene ved at udsende gæstemedarbejdere, således at der kan foretages sikkerhedskontrol som led i bestræbelserne på at forbedre sikkerheden ved de ydre grænser.

Kontrol ved de ydre grænser er et vigtigt middel til at opdage udenlandske terrorkrigere, der vender tilbage. Hvis det skal lykkes, skal alle personer, der passerer EU's ydre grænser, kontrolleres i relevante databaser. I december 2015 fremlagde Kommissionen et forslag om at ændre **Schengengrænsekodeksen** med henblik på at indføre systematisk kontrol af EU-borgere, der passerer en ydre grænse¹⁸. Rådet (retlige og indre anliggender) nåede til enighed om en generel tilgang på et møde den 25. februar 2016, og Europa-Parlamentets LIBE-udvalg vedtog sin rapport den 21. juni 2016. Der har indtil videre været et trepartsmøde den 13. juli 2016 og en række tekniske møder, men der er stadig ikke opnået enighed i Europa-Parlamentet om princippet om systematisk kontrol. Begge lovgivere må nu gøre en ekstra stor indsats og fremskynde drøftelserne om dette forslag, således at der kan opnås enighed inden udgangen af 2016.

Det **EU-ind- og udrejsesystem**, som Kommissionen foreslog i april 2016¹⁹, vil gøre grænsekontrollen mere effektiv, eftersom det vil registrere, når en tredjelandstatsborger rejser ind i eller ud af EU. Selv om der er tekniske drøftelser i gang i både Europa-

¹⁷ Se Kommissionens meddelelse COM(2016) 205 final af 6. april 2016 Stærkere og mere intelligente informationssystemer for grænser og sikkerhed.

¹⁸ COM(2015) 670 final.

¹⁹ COM(2016) 194 final af 6. april 2016.

Parlamentet og Rådet, har ingen af dem endnu fastlagt deres holdning forud for trepartsmødet. Det er vigtigt, at arbejdet med forslaget fremskyndes og afsluttes.

d) Beskyttelse af borgere og vigtig infrastruktur

Terroristerne ønsker at skabe frygt og er rede til at forårsage stor skade ved at ramme bløde mål. Der er derfor helt klart behov for, at vi hurtigt bliver bedre rustede, beskytter borgerne og infrastrukturen og gør os selv mindre sårbare. Ved hjælp af risikoanalyser, sikkerhedsforskning og systematisk samarbejde mellem retshåndhævende agenturer og den private sektor kan Unionen bidrage til at afhjælpe sårbarheder i beskyttelsen af både bløde mål og vigtig infrastruktur.

Kommissionen arbejder tæt sammen med medlemsstaterne og erhvervslivet for at finde løsninger på, hvordan vigtig infrastruktur kan beskyttes. Der blev holdt en workshop om **insidertrusler** i EU den 15. juni 2016 for at få forslag til, hvordan erhvervslivet og de offentlige myndigheder kan anlægge en mere praktisk tilgang og træffe effektive foranstaltninger til at begrænse insidertrusler. Forslagene til det videre arbejde går bl.a. ud på at nedsætte en arbejdsgruppe med medlemsstater, der skal undersøge og udvikle værktøjer til at opdage insidertrusler til brug for både medlemsstaterne og erhvervslivet. Den 20.-21. september holdt Kommissionen en workshop i Bruxelles om "Challenges and Lessons learned for **Civil Protection and Emergency Services** from recent terrorist attacks". Det blev bl.a. foreslået at sætte beredskabstjenesterne i stand til hurtigere at gribe ind i farezonen under et angreb, således at skaderne begrænses, at beredskabstjenesterne får bedre udstyr, at identificeringen af katastrofens ofre forbedres, og at borgerne ved hjælp beredskabskurser/førstehjælpskurser oplyses bedre om, hvordan de skal forholde sig. I de kommende måneder vil Kommissionen tage yderligere skridt til at styrke **transportsikkerheden** med fokus på jernbanesikkerhed, maritim sikkerhed, beskyttelse af bløde mål og sikkerhed på landsiden.

Den 7. september 2016 fremlagde Kommissionen et forslag om indførelse af en fælles **EU-certificeringsordning for alt udstyr til securityscreening inden for luftfarten**.²⁰ Forslaget har til formål at forenkle og harmonisere EU-procedureerne for certificering af dette udstyr. Initiativet vil hjælpe den private sektor ved reducere sikkerhedsindustriens certificeringsomkostninger, øge EU's sikkerhedsindustri konkurrenceevne og forbedre luftfartssikkerheden i hele Europa. Forslaget viser, hvor stor betydning Kommissionen tillægger udviklingen af en konkurrencedygtig sikkerhedsindustri i EU, som kan bidrage til, at EU selv kan opfylde sine sikkerhedsbehov. Kommissionen opfordrer de to lovgivere til at påbegynde arbejdet med forslaget.

IV. KONKLUSION

Som det fremgår af denne rapport gøres der konkrete fremskridt, også med operationelle foranstaltninger, med gennemførelsen af den europæiske dagsorden om sikkerhed og mod en effektiv og ægte sikkerhedsunion. Den komplekse grænseoverskridende trussel kræver et samordnet og nuanceret svar. Det kan kun opnås gennem tillid og en fælles indsats fra alle institutioner og medlemsstater. Terrorister angriber ikke den ene eller den anden medlemsstat; de angriber hele vores måde at leve på, vores åbenhed og vores fremtid. Alvorlig kriminalitet, især IT-kriminalitet, rammer også på tværs af grænser og er rettet mod de svageste led i vores samfund. Vi må øge vores indsats: tackle truslerne, afskære dem fra de midler, der hjælper dem, og gøre noget ved årsagerne til problemerne ved sammen at styrke sikkerheden og blive bedre rustede. Kommissionen vil fortsat

²⁰ COM(2016) 491 final.

presse på, så arbejdet med at gennemføre denne vigtige dagsorden skrider godt frem, og vil gøre status i november.

CENTRALE SPØRGSMÅL OG BEGIVENHEDER I DE KOMMENDE MÅNEDER:

BEKÆMPELSEN AF TERRORISMEN OG DEN ORGANISEREDE KRIMINALITET OG DE MIDLER, DER STØTTER DEM, SKAL STYRKES

a) Retsregler til bekæmpelse af terrorisme og afskæring af adgangen til finansiering og skydevåben

- Europa-Parlamentet og Rådet bør fortsætte det intensive arbejde med forslaget til et **direktiv om bekæmpelse af terrorisme**, således at det kan blive vedtaget inden årets udgang.
- Europa-Parlamentet og Rådet bør fortsætte drøftelserne vedrørende forslaget om at revidere **direktivet om skydevåben**, således at der kan opnås enighed inden årets udgang.
- Kommissionen vil i november vedtage tre delegerede retsakter om yderligere **udgangsstoffer til eksplosivstoffer**, der bør underkastes øget kontrol.

b) Forebyggelse og bekæmpelse af radikaliserings

- Medlemsstaterne bør gøre fuld brug af den støtte, der tilbydes af **netværket til bevidstgørelse om radikaliserings**.
- Kommissionen afholder den 9. november 2016 i netværkets regi en **konference på højt niveau** om radikaliserings.

ET BEDRE FORSVAR OG STØRRE MODSTANDSDYGTIGHED

a) Bedre informationsudveksling

- Medlemsstaterne bør snarest muligt træffe de nødvendige foranstaltninger til at få etableret deres **passageroplysningsenheder**, således at de er sikre på, at de er i stand til at gennemføre EU's direktiv om passagerlister senest i maj 2018.
- Europa-Parlamentet og Rådet bør træffe de nødvendige foranstaltninger, for at der kan ydes ekstra midler til **gennemførelsen af EU's passagerlisterdirektiv**.
- Kommissionen vil støtte gennemførelsen af EU's passagerlisterdirektiv og forelægge en **plan for gennemførelsen** senest i november 2016 med konkrete delmål, således at fremskridtet kan måles.

b) Bedre informationssystemer og afhjælpning af problemet med manglende oplysninger

- Kommission vil give Europa-Parlamentet og Rådet en orientering om arbejdet i **ekspertgruppen på højt plan** om informationssystemer og interoperabilitet med henblik på at få det fremskyndet.
- Kommissionen vil fremlægge et forslag til et **EU-system for rejseoplysninger og rejsetilladelser (ETIAS)** senest i november 2016.

c) Øget sikkerhed ved de ydre grænser

- Europa-Parlamentet og Rådet bør fortsætte skub i drøftelserne vedrørende forslaget om at revidere **Schengenrænsekodeksen**, således at der kan opnås enighed inden udgangen af 2016.
- **Europol** bør øge sin tilstedeværelse i migrationshotspottene yderligere ved at udsende gæstemedarbejdere.

d) Beskyttelse af borgere og vigtig infrastruktur

- Medlemsstaterne bør med henblik på **civilbeskyttelse og beredskabstjenester** indføre god praksis for håndteringen af **insidertrusler** og udnytte de erfaringer, de har høstet fra de seneste terrorangreb.